

GILL

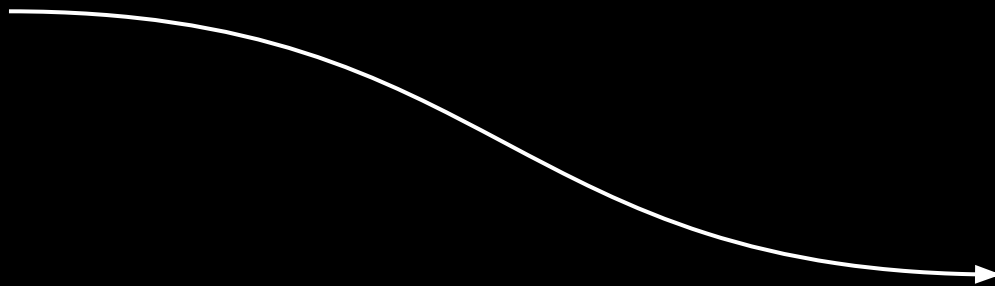
Google: can Python into threads?

„CPython doesn't support multi-threading”

1992

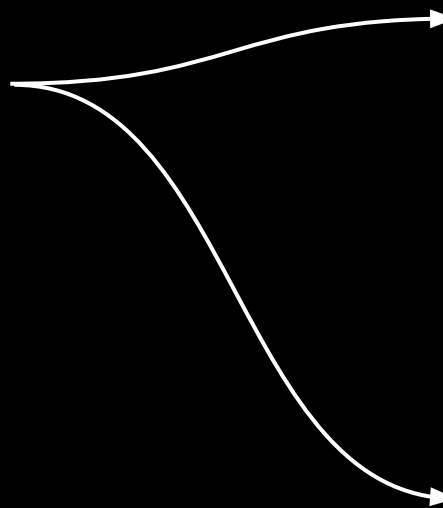
1992

- ja

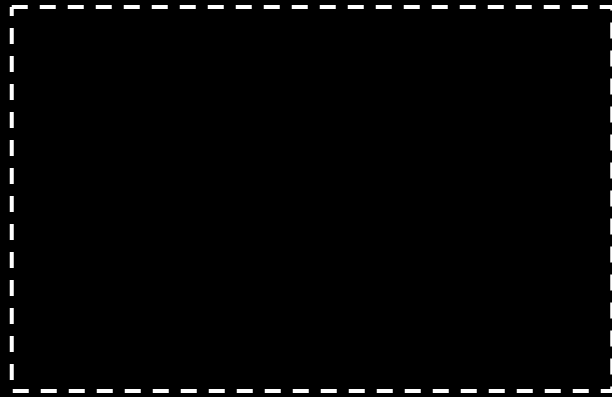
1992

- ja
- Java & JavaScript

1992

- ja
- Java & JavaScript
- wielordzeniowe CPU dla zwykłych śmiertelników

1992

- ja
- Java & JavaScript
- wielordzeniowe CPU dla zwykłych śmiertelników
- Python (z obsługą wielowątkowości)

Python

× "CPython doesn't support multi-threading"

× "CPython doesn't support multi-threading"
"CPython can run only on single core"

- × "CPython doesn't support multi-threading"
- × "CPython can run only on single core"

- × "CPython doesn't support multi-threading"
 - × "CPython can run only on single core"
- "CPython process can execute Python bytecode in one thread at the time"

- ✗ "CPython doesn't support multi-threading"
- ✗ "CPython can run only on single core"
- ✓ "CPython process can execute Python bytecode in one thread at the time"

kolodziejj.info
@unit03

allegro

allegro

GIL

GIL: ale najpierw o...

Parallelism

Parallelism

- wymaga wielu rdzeni CPU

Parallelism

- wymaga wielu rdzeni CPU

Wątek 0, rdzeń 0

Parallelism

- wymaga wielu rdzeni CPU

Wątek 0, rdzeń 0

Wątek 1, rdzeń 1

Parallelism

- wymaga wielu rdzeni CPU

Wątek 0, rdzeń 0

Wątek 1, rdzeń 1

- w przeciwieństwie do "concurrency"

Jeden rdzeń

Wątki

Wątki

- proces

Wątki

- proces:
 - instancja aplikacji

Wątki

- proces:
 - instancja aplikacji
 - jeden lub więcej wątków

Wątki

- proces:
 - instancja aplikacji
 - jeden lub więcej wątków
 - współdzielona pamięć

Wątki

- `proces`:
 - instancja aplikacji
 - jeden lub więcej wątków
 - współdzielona pamięć
- `import threading`

Wątki

- `proces`:
 - instancja aplikacji
 - jeden lub więcej wątków
 - współdzielona pamięć
- `import threading`
 - wątki systemowe (kernel/natywne/Posix)

Wątki

- `proces`:
 - instancja aplikacji
 - jeden lub więcej wątków
 - współdzielona pamięć
- `import threading`
 - wątki systemowe (kernel/natywne/Posix)
 - w przeciwieństwie do: zielonych wątków, ko-rutyn etc.

Wątki

- proces:
 - instancja aplikacji
 - jeden lub więcej wątków
 - współdzielona pamięć
- `import threading`
 - wątki systemowe (kernel/natywne/Posix)
 - w przeciwieństwie do: zielonych wątków, ko-rutyn etc.
- stan wątku:
 - gotowy
 - pracuje
 - czeka

Blokady i wywołania systemowe

- blokady:

- blokady:
 - narzędzie do radzenia sobie z race-conditions na współdzielonych zasobach

- blokady:
 - narzędzie do radzenia sobie z race-conditions na współdzielonych zasobach
 - mutex - **mutual exclusion**

- blokady:
 - narzędzie do radzenia sobie z race-conditions na współdzielonych zasobach
 - mutex - **mutual exclusion**
 - lock (hold) i unlock (release)

- blokady:
 - narzędzie do radzenia sobie z race-conditions na współdzielonych zasobach
 - mutex - **mutual exclusion**
 - lock (hold) i unlock (release)
- wywołania systemowe:

- blokady:
 - narzędzie do radzenia sobie z race-conditions na współdzielonych zasobach
 - mutex - **mutual exclusion**
 - lock (hold) i unlock (release)
- wywołania systemowe:
 - API systemu operacyjnego/kernelsa

- blokady:
 - narzędzie do radzenia sobie z race-conditions na współdzielonych zasobach
 - mutex - **mutual exclusion**
 - lock (hold) i unlock (release)
- wywołania systemowe:
 - API systemu operacyjnego/kernela
 - funkcje dla aplikacji: dostęp do I/O, zarządzanie procesami...

- blokady:
 - narzędzie do radzenia sobie z race-conditions na współdzielonych zasobach
 - mutex - **mutual exclusion**
 - lock (hold) i unlock (release)
- wywołania systemowe:
 - API systemu operacyjnego/kernelsa
 - funkcje dla aplikacji: dostęp do I/O, zarządzanie procesami...
 - może być blokujące (n.p.: dostęp do I/O, sleep...)

Zarządzanie pamięcią

Zarządzanie pamięcią

- CPython:

Zarządzanie pamięcią

- CPython:
 - reference counting

Zarządzanie pamięcią

- CPython:
 - reference counting (współdzielony zasób - wymaga locków!)

Zarządzanie pamięcią

- CPython:
 - reference counting (współdzielony zasób - wymaga locków!)
 - + garbage collector - tylko do odniesień cyklicznych

Zarządzanie pamięcią

- CPython:
 - reference counting (współdzielony zasób - wymaga locków!)
 - + garbage collector - tylko do odniesień cyklicznych
- inna opcja: tracing garbage collector

Zarządzanie pamięcią

- CPython:
 - reference counting (współdzielony zasób - wymaga locków!)
 - + garbage collector - tylko do odniesień cyklicznych
- inna opcja: tracing garbage collector
 - bardziej funkcjonalny ale bardziej złożony

Zarządzanie pamięcią

- CPython:
 - reference counting (współdzielony zasób - wymaga locków!)
 - + garbage collector - tylko do odniesień cyklicznych
- inna opcja: tracing garbage collector
 - bardziej funkcjonalny ale bardziej złożony
 - np. w JVM czy C#

Pythonowy bytecode

Pythonowy bytecode

- Kod w Pythonie -> Kompilacja -> bytecode

Pythonowy bytecode

- Kod w Pythonie -> Kompilacja -> bytecode
-

```
a = 1
```

```
print(a)
```

Pythonowy bytecode

- Kod w Pythonie -> Kompilacja -> bytecode

```
a = 1          2 LOAD_CONST      1 (1)
               4 STORE_FAST     0 (a)
print(a)      6 LOAD_GLOBAL    1 (NULL + print)
               18 LOAD_FAST     0 (a)
               20 PRECALL      1
               24 CALL         1
```

Pythonowy bytecode

- Kod w Pythonie -> Kompilacja -> bytecode

a = 1	2	LOAD_CONST	1	(1)
	4	STORE_FAST	0	(a)
print(a)	6	LOAD_GLOBAL	1	(NULL + print)
	18	LOAD_FAST	0	(a)
	20	PRECALL	1	
	24	CALL	1	

- bytecode -> interpreter -> wykonanie

GILL

wreszcie

GIL

- Global Interpreter Lock

GIL

- Global Interpreter Lock
- chroni przed race-conditions

GIL

- Global Interpreter Lock
- chroni przed race-conditions:
 - reference counters

GIL

- Global Interpreter Lock
- chroni przed race-conditions:
 - reference counters
 - Pythonowe obiekty mutowalne z poziomu C API: (słowniki, listy, ...)

GIL

- Global Interpreter Lock
- chroni przed race-conditions:
 - reference counters
 - Pythonowe obiekty mutowalne z poziomu C API: (słowniki, listy, stringi, tuple, liczby itd.)

GIL

- Global Interpreter Lock
- chroni przed race-conditions:
 - reference counters
 - Pythonowe obiekty mutowalne z poziomu C API: (słowniki, listy, stringi, tuple, liczby itd.)
 - wewnętrzny stan globalny

GIL

- Global Interpreter Lock
- chroni przed race-conditions:
 - reference counters
 - Pythonowe obiekty mutowalne z poziomu C API: (słowniki, listy, stringi, tuple, liczby itd.)
 - wewnętrzny stan globalny
 - atomiczne API CPythona

GIL

- Global Interpreter Lock
- chroni przed race-conditions:
 - reference counters
 - Pythonowe obiekty mutowalne z poziomu C API: (słowniki, listy, stringi, tuple, liczby itd.)
 - wewnętrzny stan globalny
 - atomiczne API CPythona
- C-extensions/moduły binarne!

GIL

- trzymanie GILa a:

GIL

- trzymanie GILa a:
 - blokujące operacje (np. I/O)

GIL

- trzymanie GILa a:
 - blokujące operacje (np. I/O)
 - obiekty poza-Pythonowe

GIL: scenariusz I
jeden wątek

GIL: scenariusz 1

T0

robi

time

GIL: scenariusz 1

GIL: scenariusz 2
dwa wątki

GIL: scenariusz 2

T0

robi

time

GIL: scenariusz 2

T0 robi

T1 nowy

GIL: scenariusz 2

T0 robi

T1 nowy
 GIL zablokowany

GIL: scenariusz 2

T0

robi

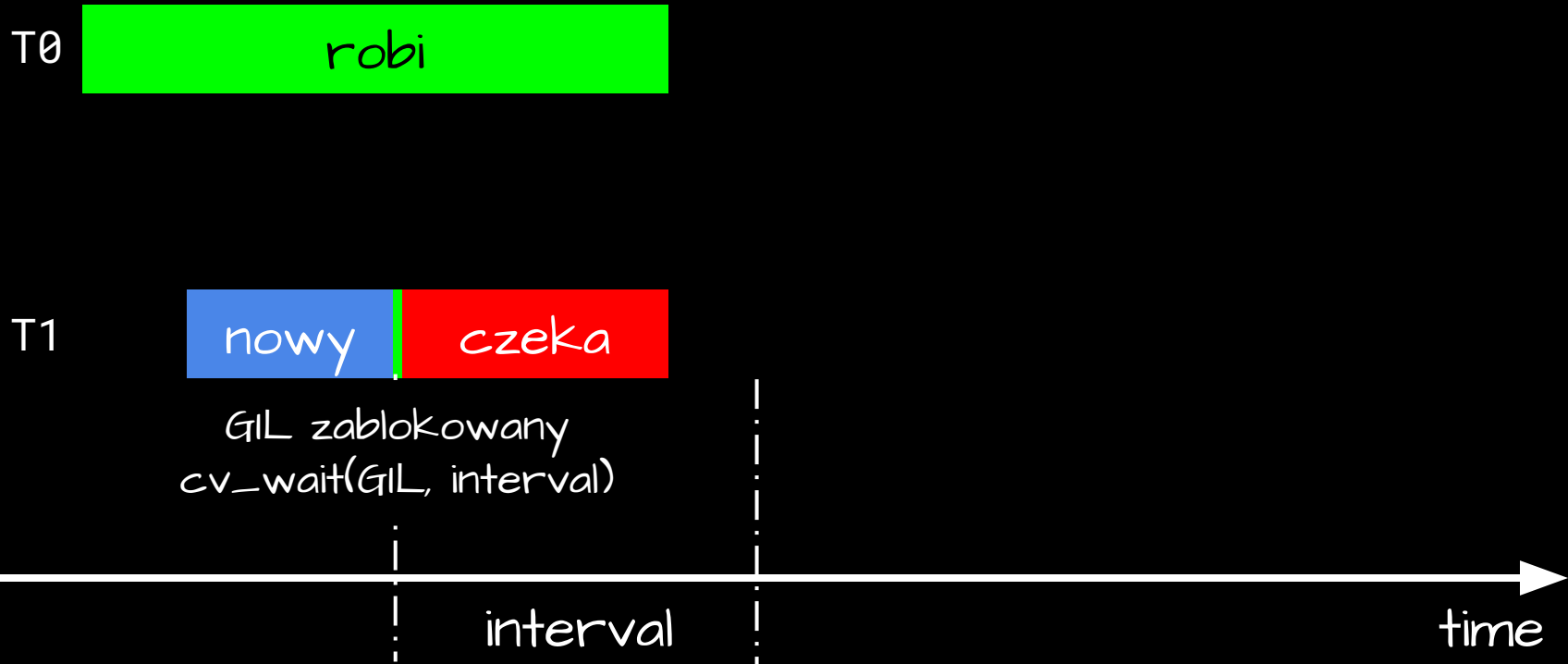
T1

nowy

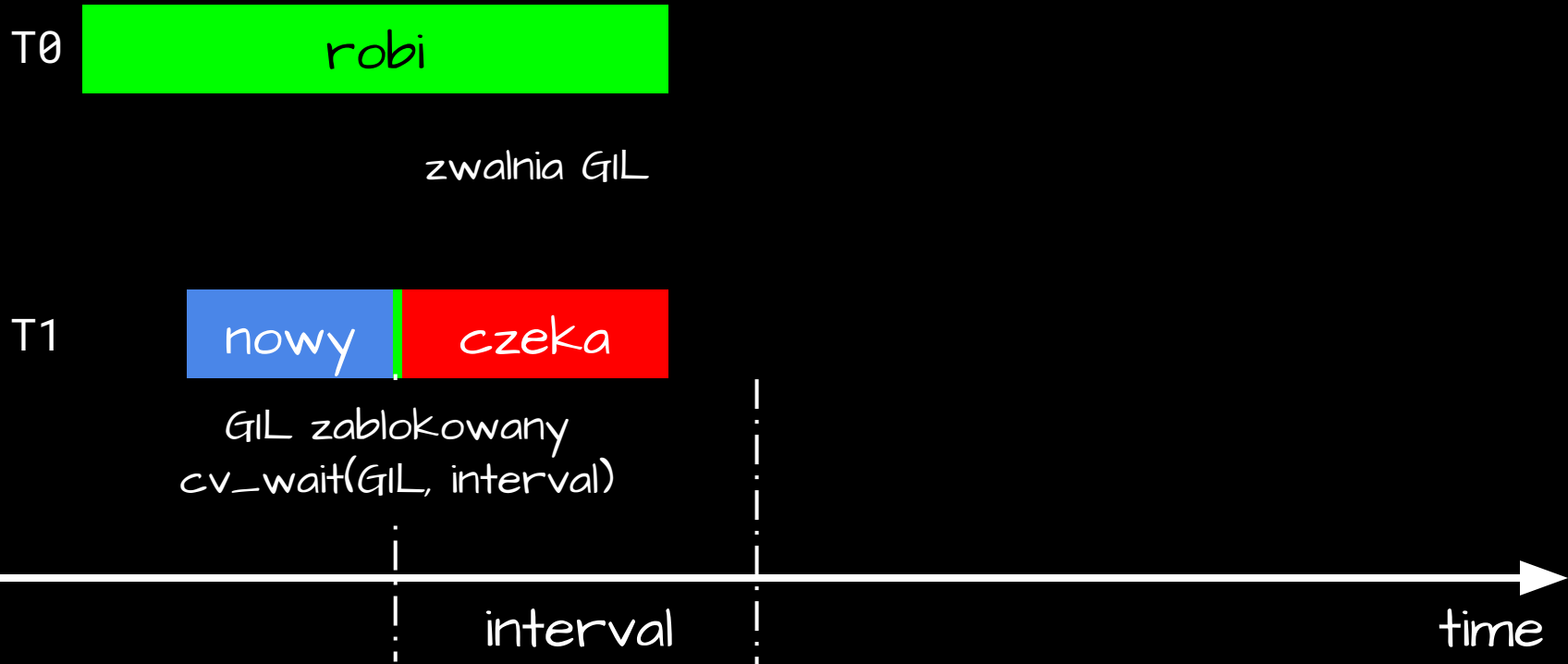
GIL zablokowany
`cv_wait(GIL, interval)`

time

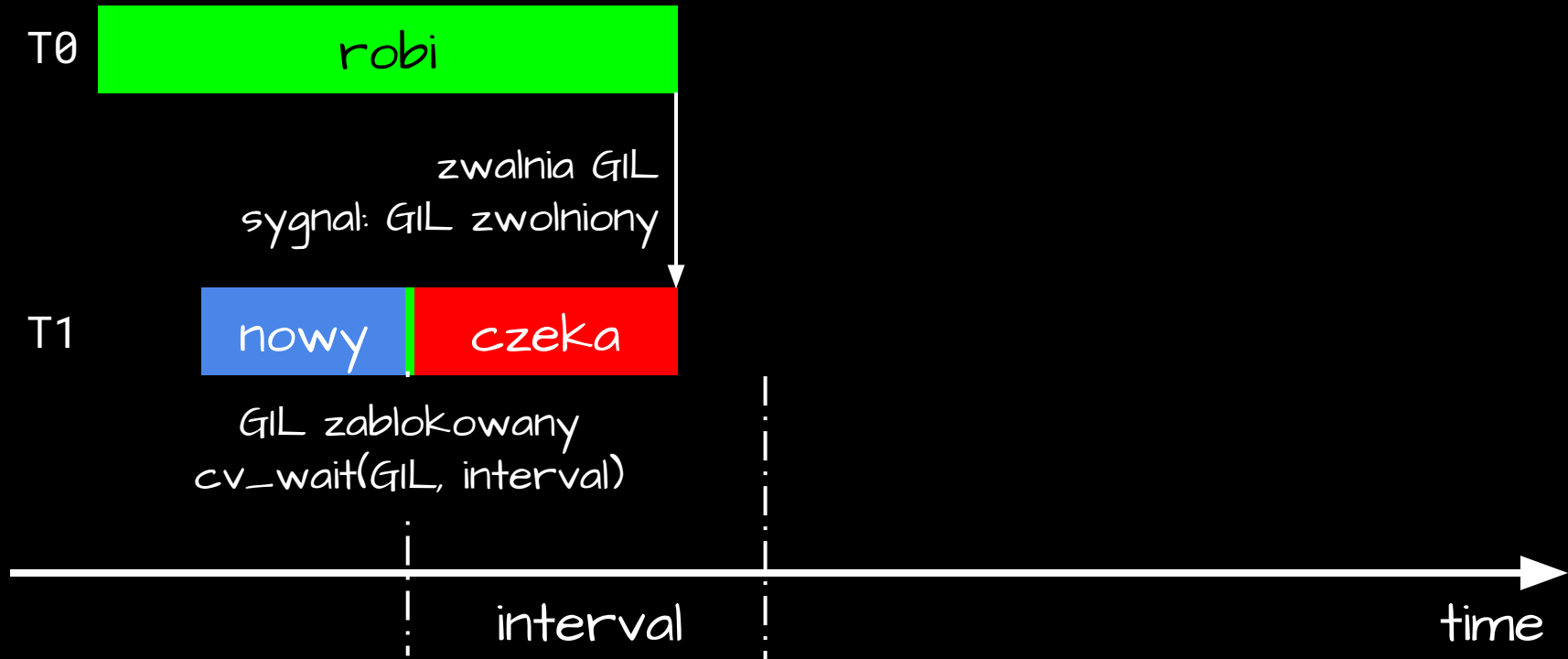
GIL: scenariusz 2

GIL: scenariusz 2

GIL: scenariusz 2

GIL: scenariusz 2

GIL: scenariusz 2

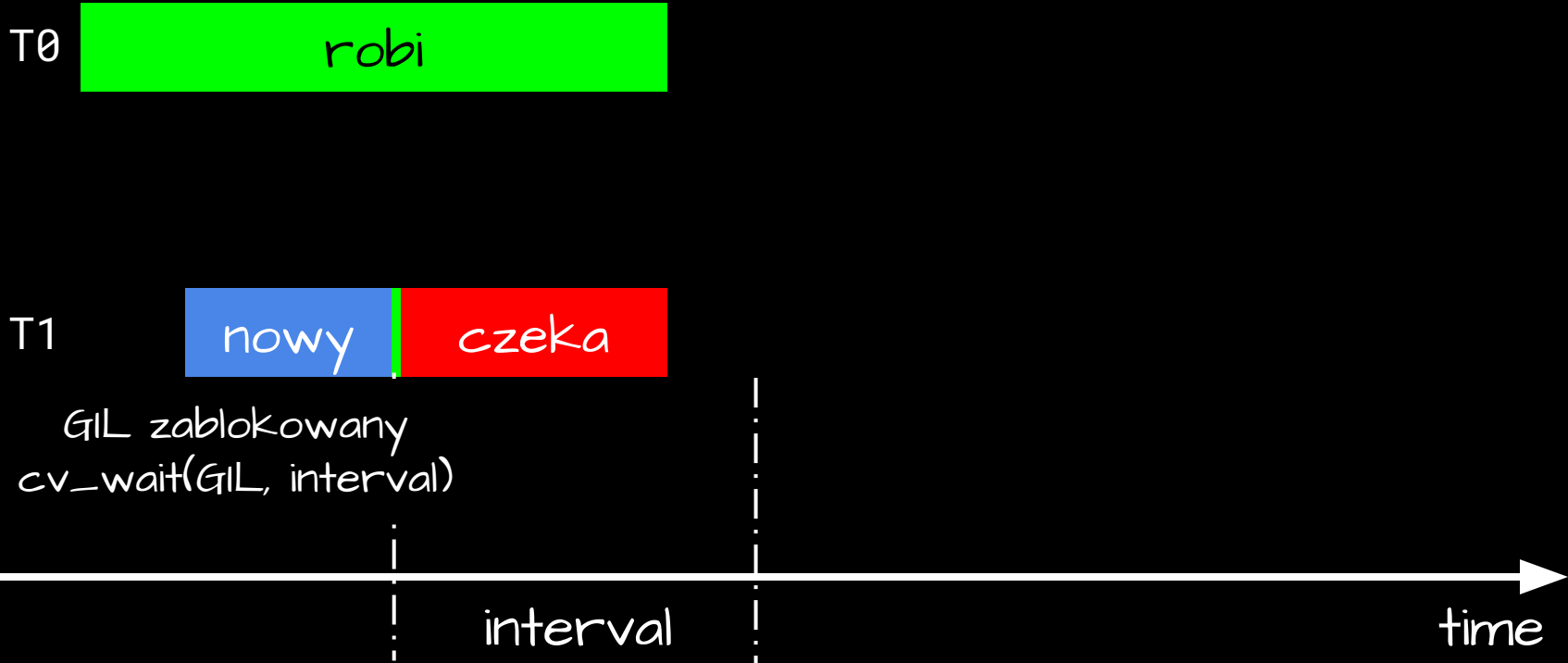
GIL: scenariusz 2

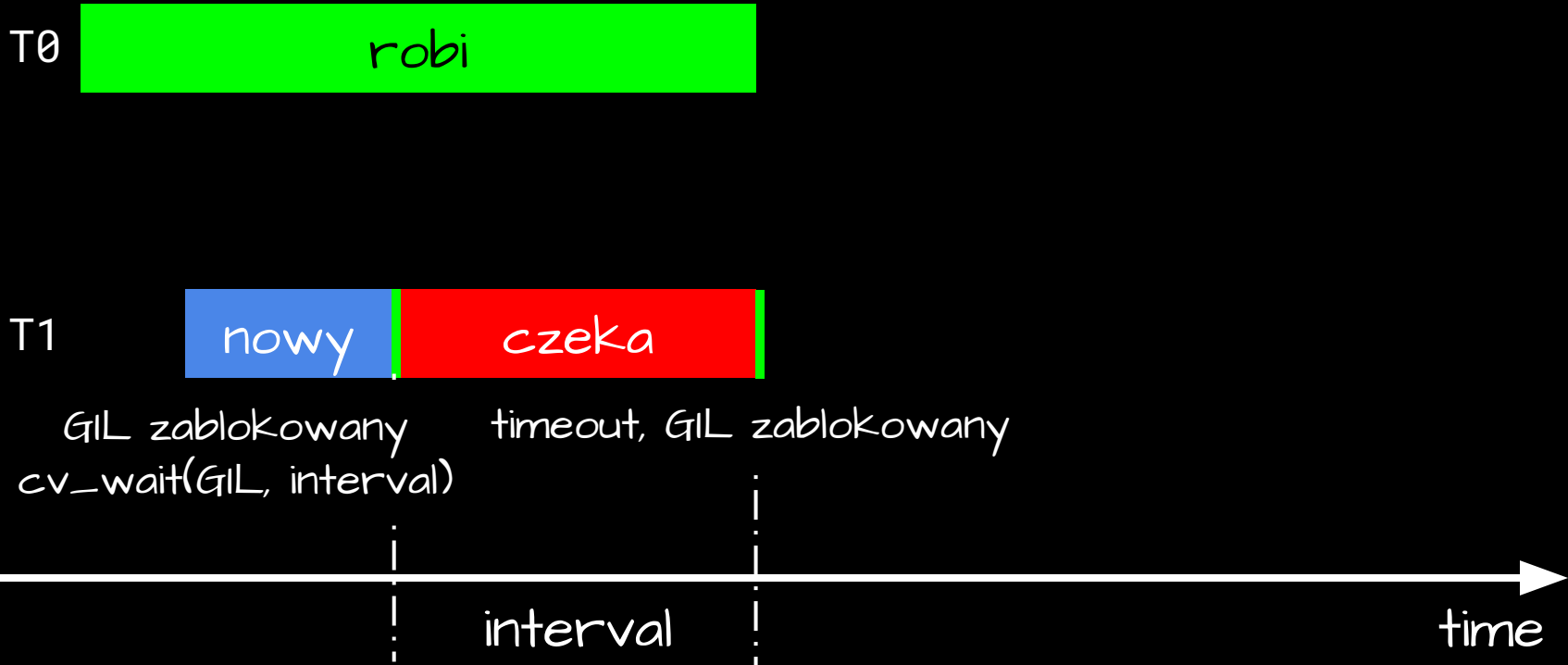
GIL: scenariusz 3

dwa wątki i timeout

GIL: scenariusz 3

GIL: scenariusz 3

GIL: scenariusz 3

GIL: scenariusz 3

GIL: scenariusz 3

GIL: scenariusz 3

GIL: scenariusz 3

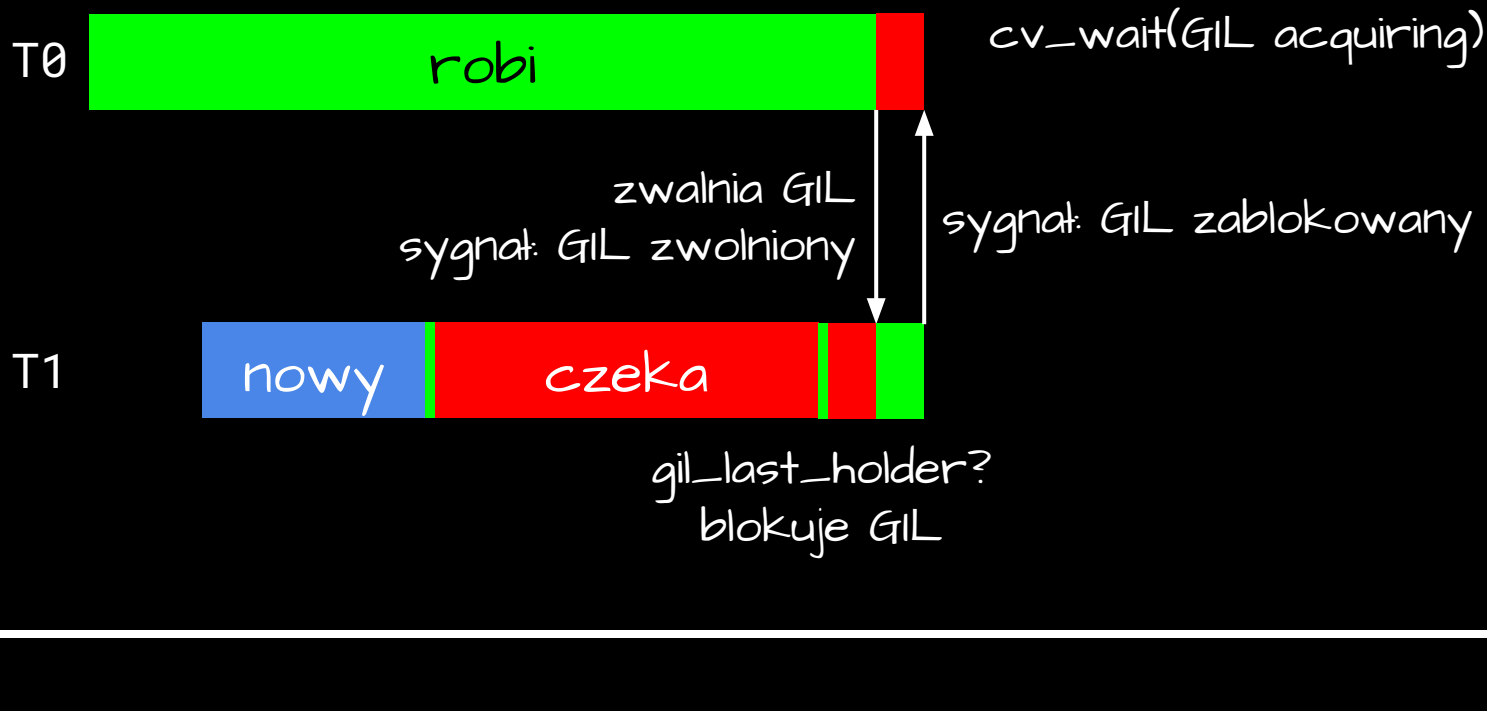
GIL: scenariusz 3

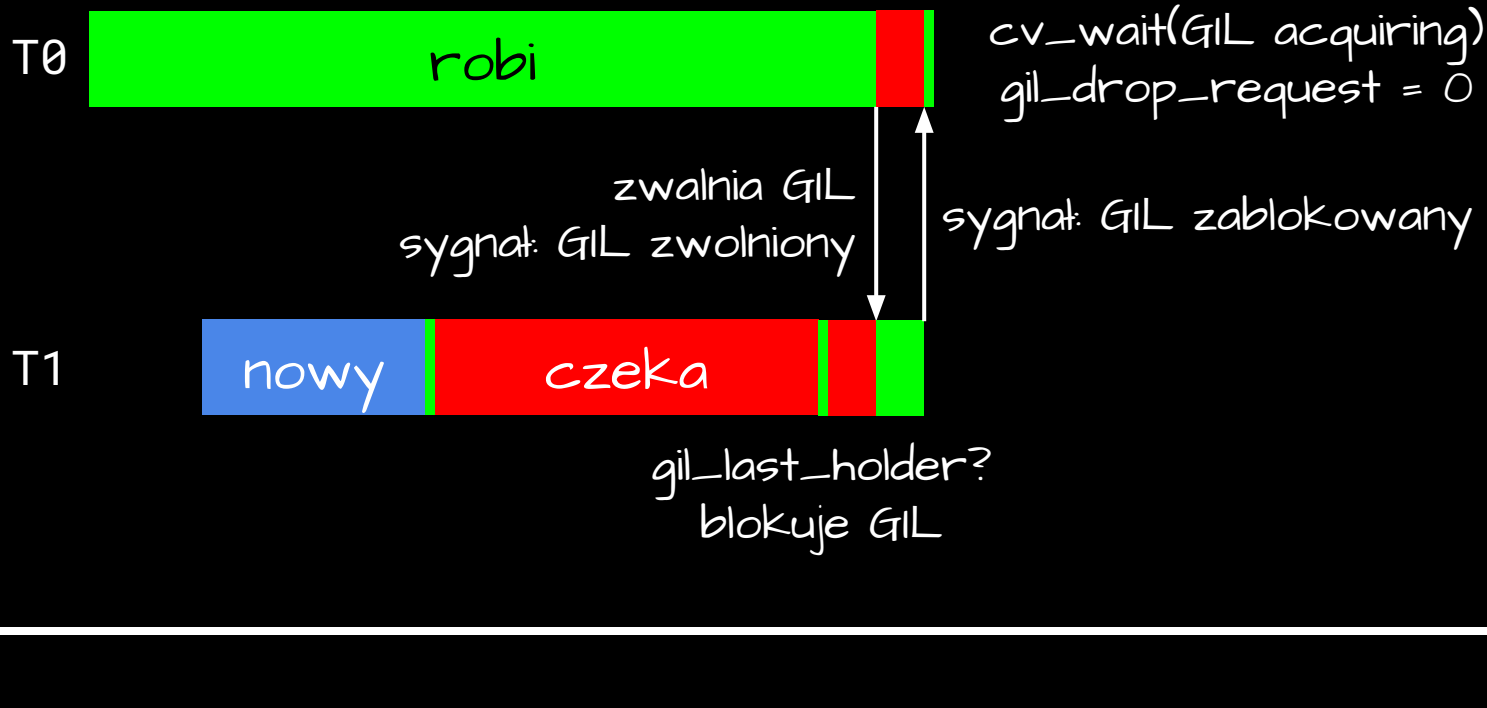
GIL: scenariusz 3

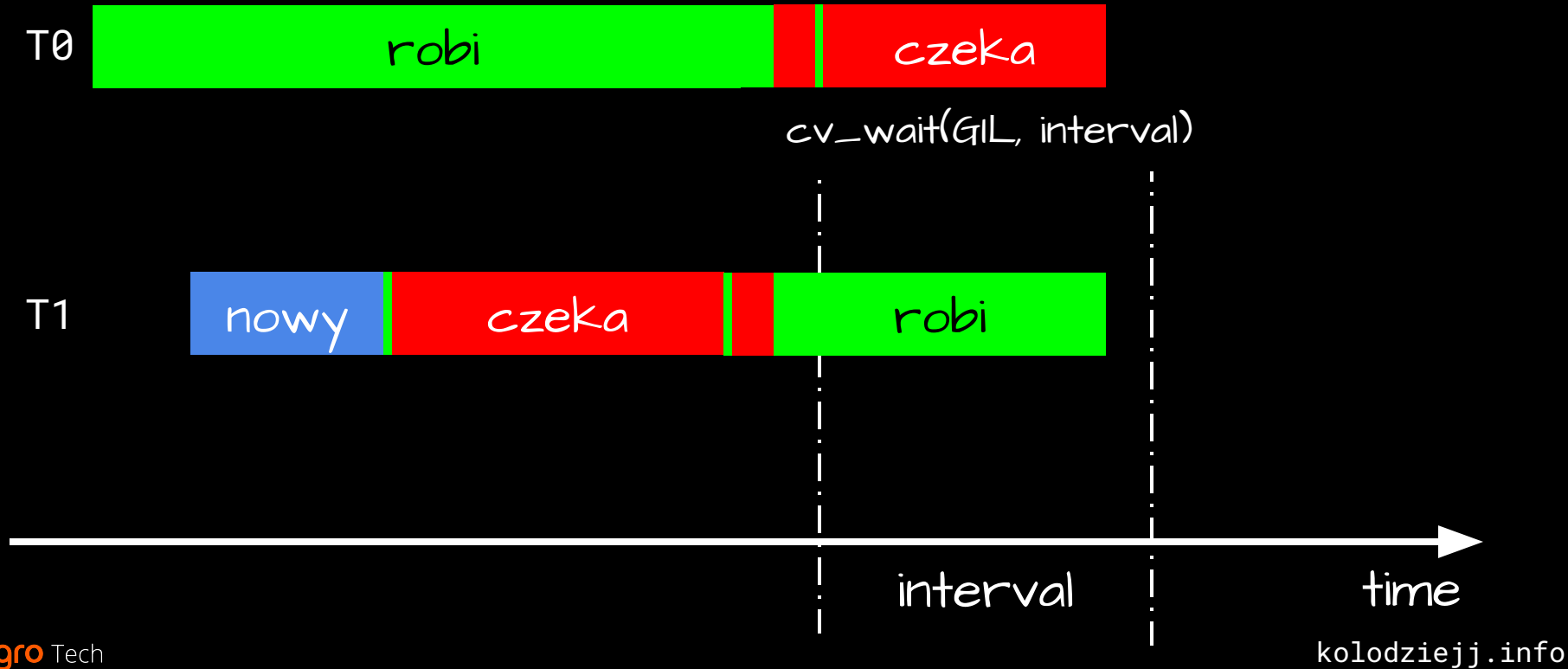
GIL: scenariusz 3

GIL: scenariusz 3

GIL: scenariusz 3

GIL: implementacja

- pętla "ceval": [Python/ceval.c](#)
 - sam GIL: [Python/ceval_gil.c](#)
- GIL - struktura danych:
[Include/internal/pycore_gil.h](#)

gill

De-GIL'ing

De-GIL'ing: oczekiwania

De-GIL'ing: oczekiwania

I. Wydajność:

De-GIL'ing: oczekiwania

I. Wydajność:

- dla kodu wielowątkowego: musi rosnąć z liczbą rdzeni

De-GIL'ing: oczekiwania

I. Wydajność:

- dla kodu wielowątkowego: musi rosnąć z liczbą rdzeni
- dla kodu jednowątkowego: nie wolniej, niż z GILem

De-GIL'ing: oczekiwania

1. Wydajność:

- dla kodu wielowątkowego: musi rosnąć z liczbą rdzeni
- dla kodu jednowątkowego: nie wolniej, niż z GILem

2. Kompatybilność wsteczna dla rozszerzeń w C

De-GIL'ing: oczekiwania

1. Wydajność:

- dla kodu wielowątkowego: musi rosnać z liczbą rdzeni
- dla kodu jednowątkowego: nie wolniej, niż z GILem

2. Kompatybilność wsteczna dla C-extensions

3. Bez skomplikowanych zmian w kodzie CPython'a

De-GIL'ing: próby

De-GIL'ing: próby

- 1996: free-threading patch

De-GIL'ing: próby

- 1996: free-threading patch
- 2008: python-safethread

De-GIL'ing: próby

- 1996: free-threading patch
- 2008: python-safethread
- 2016: GILectomy

De-GIL'ing: próby

- 1996: free-threading patch
- 2008: python-safethread
- 2016: GILectomy
- 2022: PEP 684 - A Per-Interpreter GIL

De-GIL'ing: próby

- 2023: PEP 703 - Making the Global Interpreter Lock Optional in CPython

De-GIL'ing: próby

- 2023: PEP 703 - Making the Global Interpreter Lock Optional in CPython:
 - zmiany w reference counting'u, garbage collection, thread-safety typów "kontenerowych", alokacji pamięci... (warto poczytać PEP)

De-GIL'ing: próby

- 2023: PEP 703 - Making the Global Interpreter Lock Optional in CPython:
 - zmiany w reference counting'u, garbage collection, thread-safety typów "kontenerowych", alokacji pamięci... (warto przeczytać PEP)
 - `--disable-gil`

De-GIL'ing: próby

- 2023: PEP 703 - Making the Global Interpreter Lock Optional in CPython:
 - zmiany w reference counting'u, garbage collection, thread-safety typów "kontenerowych", alokacji pamięci... (warto przeczytać PEP)
 - `--disable-gil`
 - long-term: brak GILa jako default

De-GIL'ing: próby

- 2023: PEP 703 - Making the Global Interpreter Lock Optional in CPython:
 - zmiany w reference counting'u, garbage collection, thread-safety typów "kontenerowych", alokacji pamięci... (warto przeczytać PEP)
 - `--disable-gil`
 - long-term: brak GILa jako default
 - zaakceptowany do 3.13!

De-GIL'ing: oczekiwania

1. Wydajność:

- dla kodu wielowątkowego: musi rosnać z liczbą rdzeni
- dla kodu jednowątkowego: nie wolniej, niż z GILem

2. Kompatybilność wsteczna dla rozszerzeń w C

3. Bez skomplikowanych zmian w kodzie CPython'a

De-GIL'ing: oczekiwania

1. Wydajność:

- dla kodu wielowątkowego: musi rosnąć z liczbą rdzeni
- dla kodu jednowątkowego: nie istotnie wolniej, niż z GILem

2. Ścieżka migracji dla rozszerzeń w C

3. Bez skomplikowanych zmian w kodzie CPython'a

Jak żyć w międzyczasie?

Jak żyć?

- jednowątkowy, czysty Python:

Jak żyć?

- jednowątkowy, czysty Python: :)

Jak żyć?

- jednowątkowy, czysty Python: :)
- jednowątkowy Python z wielowątkowymi rozszerzeniami w C:

Jak żyć?

- jednowątkowy, czysty Python: :)
- jednowątkowy Python z wielowątkowymi rozszerzeniami w C:
 - prawdopodobnie już używa wielu rdzeni

Jak żyć?

- jednowątkowy, czysty Python: :)
- jednowątkowy Python z wielowątkowymi rozszerzeniami w C:
 - prawdopodobnie już używa wielu rdzeni
 - profiluj

Jak żyć?

- jednowątkowy, czysty Python: :)
- jednowątkowy Python z wielowątkowymi rozszerzeniami w C:
 - prawdopodobnie już używa wielu rdzeni
 - profiluj
- wielowątkowy, I/O-bound:

Jak żyć?

- jednowątkowy, czysty Python: :)
- jednowątkowy Python z wielowątkowymi rozszerzeniami w C:
 - prawdopodobnie już używa wielu rdzeni
 - profiluj
- wielowątkowy, I/O-bound:
 - profiluj

Jak żyć?

- jednowątkowy, czysty Python: :)
- jednowątkowy Python z wielowątkowymi rozszerzeniami w C:
 - prawdopodobnie już używa wielu rdzeni
 - profiluj
- wielowątkowy, I/O-bound:
 - profiluj
 - dodaj wincyj wątków

Jak żyć?

- Kod asynchroniczny, I/O-bound:

Jak żyć?

- Kod asynchroniczny, I/O-bound:
 - uruchamiaj proces per rdzeń

Jak żyć?

- Kod asynchroniczny, I/O-bound:
 - uruchamiaj proces per rdzeń
 - profiluj

Jak żyć?

- Kod asynchroniczny, I/O-bound:
 - uruchamiaj proces per rdzeń
 - profiluj
- Kod asynchroniczny z pulami wątków dla wywołań synchronicznych:

Jak żyć?

- Kod asynchroniczny, I/O-bound:
 - uruchamiaj proces per rdzeń
 - profiluj
- Kod asynchroniczny z pulami wątków dla wywołań synchronicznych:
 - profiluj
 - dodaj więcej wątków

Jak żyć?

- wielowątkowy, CPU-bound:

Jak żyć?

- wielowątkowy, CPU-bound:
 - profiluj

Jak żyć?

- wielowątkowy, CPU-bound:
 - profiluj
 - jeśli to możliwe, użyj multiprocessing

Jak żyć?

- wielowątkowy, CPU-bound:
 - profiluj
 - jeśli to możliwe, użyj multiprocessing
 - ciężkie obliczenia -> rozszerzenie w C:
 - poszukaj istniejącego rozszerzenia
 - albo napisz własne

Jak żyć?

- wielowątkowy, CPU-bound:
 - profiluj
 - jeśli to możliwe, użyj multiprocessing
 - ciężkie obliczenia -> rozszerzenie w C:
 - poszukaj istniejącego rozszerzenia
 - albo napisz własne
 - spróbuj Cython'a (nogil)

Jak żyć?

- wielowątkowy, CPU-bound:
 - profiluj
 - jeśli to możliwe, użyj multiprocessing
 - ciężkie obliczenia -> rozszerzenie w C:
 - poszukaj istniejącego rozszerzenia
 - albo napisz własne
 - spróbuj Cython'a (nogil)
 - szukaj poza-Pythonowych alternatyw :(, zważ wady i zalety

Jak żyć?

- wielowątkowy, CPU-bound:
 - profiluj
 - jeśli to możliwe, użyj multiprocessing
 - ciężkie obliczenia -> rozszerzenie w C:
 - poszukaj istniejącego rozszerzenia
 - albo napisz własne
 - spróbuj Cython'a (nogil)
 - szukaj poza-Pythonowych alternatyw :(, zważ wady i zalety
- profiluj, profiluj, profiluj (timeit, pyinstrument, perf...)

Dziękuję! :)

kolodziejj.info/talks/gil